

◀	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	--------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	-------------------------	---

Lexikon

A Á B C D E É F G H I Í J K L M N O Ó Ö Ő P Q R S T U Ú Ü Ű V **W** X Y Z &

W

W

A *watt* (mértékegység) jele.

W

A *munka* jele (az angol word = munka alapján).

Wb

A *weber* (mértékegység) jele.

watt

A *teljesítmény* SI-mértékegysége a *watt*, jele *W*.

$$[P] = W = \frac{J}{s} = \text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3}.$$

A watt elnevezés James *Watt* skót feltaláló és mérnök nevéből származik.

Watt, James

James Watt (1736. január 19. – 1819. augusztus 25.) skót feltaláló, mérnök és gyáros. Jelentős fejlesztéseket végzett a gőzgép tökéletesítése során, melynek következtében a gőzgép hatásfoka lényegesen megnövekedett. A teljesítmény mértékegységeként kidolgozta a lóerő (LE) fogalmát. Tiszteletére róla nevezték el a teljesítmény SI-mértékegységét (watt, W).

weber

A *weber* a mágneses fluxus SI-mértékegysége, jele *Wb*.

$$[\Phi] = \text{Wb} = \text{T} \cdot \text{m}^2 = \text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}.$$

A weber elnevezés Wilhelm Eduard *Weber* (1804–1891) német fizikus nevéből származik.

Weber, Wilhelm Eduard

Wilhelm Eduard Weber (Wittenberg, 1804. október 24. – Göttingen, 1891. június 23.) német fizikus. Weber az elektromos és mágneses mennyiségek méréséhez a centiméterre, grammra és a másodpercre alapozott mértékegységrendszert dolgozott ki Carl Friedrich *Gauss* (1777–1855) német fizikussal közösen. Ezt a mértékegységrendszert az alapegységek kezdőbetűi alapján CGS-rendszernek hívják. A CGS-rendszert 1881-ben Párizsban fogadták el. Tiszteletére róla nevezték el a mágneses fluxus SI-mértékegységét (weber, Wb).

Wilson, Charles Thomson

Charles Thomson Rees Wilson (Glencorse, 1869. február 14. – Carlops, 1959. november 15.) skót fizikus. Több éves fejlesztőmunkával alkotta meg a róla elnevezett *ködkamrát*, amelynek segítségével megfigyelhetővé váltak az ionizáló sugárzások nyomai. 1911-ben már sikerült lefényképeznie az egyes α - és β -részecskék nyomait. Ez az eszköz jelentősen segítette a fizikusokat a radioaktivitás kutatásában. Wilson a ködkamra kifejlesztéséért 1927-ben fizikai *Nobel-díjat* kapott.

Wilson-féle ködkamra

Charles Thomson Rees Wilson (1869–1959) skót fizikus által kifejlesztett kísérleti eszköz az ionizáló sugárzások kimutatására. A berendezésben túlhűtött gőz van, amelyben a rajta áthaladó sugárzás hatására ionok keletkeznek. Ezekre a túlhűtött gőz lecsapódik, így apró folyadékcseppek jönnek létre, melyek sokasága vékony ködfonalként kirajzolja az ionizációt okozó részecske pályáját. Az eszköz annyira érzékeny volt, hogy Wilson 1911-ben már le tudta fényképezni az egyes α - és β -részecskék nyomait is. A ködkamra kifejlesztéséért Wilson 1927-ben fizikai *Nobel-díjat* kapott.

Wilson, Robert Woodrow

Robert Woodrow Wilson (Houston, Texas, 1936. január 10. –) amerikai fizikus. 1964-ben Arno Penzias (1933–) amerikai fizikussal közösen fedezte fel a *kozmosz mikrohullámú háttérsugárzást*. Ez az eredmény azért jelentős, mert a háttérsugárzás létezése alátámasztja az Ősrobbanás elméletét. Felfedezésükért 1978-ban mindketten fizikai *Nobel-díjat* kaptak.

Wollaston, William Hyde

William Hyde Wollaston (East Dereham, 1766. augusztus 6. – London, 1828. december 22.) brit orvos, kémikus, fizikus. Ő ismerte fel 1802-ben a teljes visszaverődés határszöge és a törésmutató közti összefüggést. Ugyanebben az évben felfedezte a Nap színképében az első sötét vonalakat (ezeket ma Fraunhofer-vonalaknak hívjuk), de a jelenséget nem vizsgálta részletesen. Kémikusként két elemet fedezett fel: a palládiumot (Pd) és a ródiumpot (Rh).

◀	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	--------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	-------------------------	---